

tussen Duin & Dijk

Themanummer

Wintervogels

Natuur in Noord-Holland. Jaargang 15 4 ● 2016

Grote en kleine zilverreiger

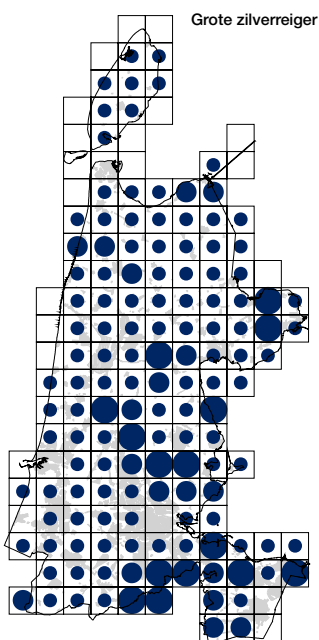
Niemand had 30 jaar geleden kunnen bedenken dat beide zilverreigers tegenwoordig in Noord-Holland in de winter zouden voorkomen. Met name de grote zilverreiger is niet meer weg te denken uit ons winterlandschap. Plaatselijk zie je deze soort soms meer dan blauwe reigers. De kleine zilverreiger is minder algemeen. Uit ringonderzoek is vastgesteld dat grote zilverreigers die hier 's winters verblijven deels Nederlandse broedvogels zijn en deels afkomstig zijn uit Frankrijk en Polen en andere delen van Oost-Europa. De kleine zilverreigers in de winter zijn grotendeels afkomstig van Nederlandse broedkolonies in het Delta- en Waddengebied, mogelijk aangevuld met Noord-Franse vogels. Kleine zilverreigers zijn wat hun voedsel betreft aan zowel zoet als zout water gebonden. Grote zilverreigers foerageren in de winter vaak op grasland en akkers op zoek naar muizen.

● Foto: Han Bouwmeester.

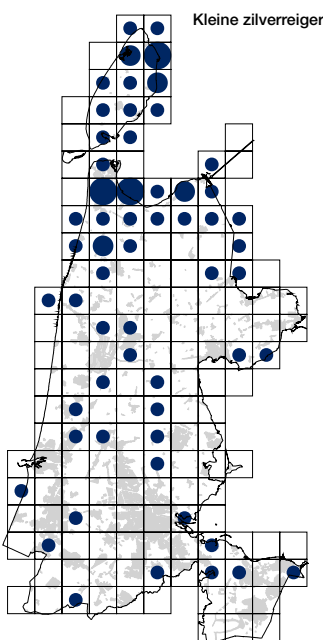
Voorkomen

Bij de wintertellingen voor de vogelatlas in onze open poldergebieden worden grote zilverreigers vrijwel altijd gezien. De soort is dan ook in 85% (135) van de atlasblokken vastgesteld, vaak meerdere vogels bij elkaar. In vijftien atlasblokken werd het maximum aantal aanwezige vogels geschat op meer dan 25. De verspreidingskaart laat zien dat grote zilverreigers eigenlijk overal zijn vastgesteld.

verspreiding

- 1 - 10 ex
- 11 - 25 ex
- 26 - 100 ex

verspreiding

- 1 - 3 ex
- 4 - 10 ex
- 11 - 50 ex

De kleine zilverreiger is in 58 atlasblokken (37%) waargenomen. Verder zijn de vastgestelde aantallen lager. Het zwaartepunt van de verspreiding ligt in het Waddengebied.

Veranderingen

De grote zilverreiger werd in 1978-1983 slechts in één atlasblok vastgesteld. In die tijd moest je minstens naar de Neusiedlersee in Oostenrijk afreizen om deze soort te zien.

De kleine zilverreiger komt op de kaarten uit de winters van 1978-1983 niet voor.

De toename van beide soorten in de winter loopt parallel aan de stormachtige uitbreiding van de broedarealen in Noordwest-Europa. Grote zilverreigers broeden sinds 1977 in ons land en in 2013-2014 was het aantal al opgelopen tot ongeveer 160-200 paar, die voornamelijk in de Oostvaardersplassen broedden. Het wintermaximum in ons land lag in 2012-2014 rond 5.000 vogels. In de winter van 2014/2015 waren er bijna 9.000 vogels, wat mogelijk samenhangt met een muizenplaag in delen van ons land.

Kleine zilverreigers broeden sinds 1994 in ons land. In 2013 en 2014 bedroeg de broedpopulatie ongeveer 70 paar. De winteraantallen in ons land liggen ruwweg tussen 150 en ruim 300 vogels. Bij strenge vorst trekt een deel weg. Onder de achterblijvers vallen dan de nodige slachtoffers.

Kees Scharringa